

Postbus 2475
3500 GL Utrecht
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht

TELEFOON
030 - 751 1260

FAX
030 - 751 1109

INTERNET
www.cnv.nl

E-MAIL
internationaal@cnv.nl

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Mevrouw S.A.M. Kaag, minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Email: r@minbuza.nl

AFDELING
CNV Internationaal

PLAATS
Utrecht

ONS KENMERK
1882/AvW/MvB

DOORKIESNUMMER
030 - 751 12 60

DATUM
25 mei 2020

UW KENMERK

E-MAIL
internationaal@cnv.nl

BETREFT
COVID 19 pandemie in Venezuela

Geachte minister Kaag,

Van onze partners in Venezuela en Colombia – onafhankelijke vakbonden, NGO's en hulporganisaties – krijgen we steeds meer alarmsignalen en het dringende verzoek tot humanitaire hulp aan Venezuela. Zij roepen op de Pan-Amerikaanse organisatie voor gezondheid - als regionale vertegenwoordiger van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) – de COVID-19 pandemie in Venezuela te monitoren en ziekenhuizen te ondersteunen met materiaal, zodat gezondheidspersoneel veilig kan werken. Daarnaast bevelen onze partners aan dat het Wereldvoedselprogramma (WFP) zo spoedig mogelijk aan de slag gaat in Venezuela om te voorkomen dat ernstige hongersnood zal uitbreken vanwege de toenemende tekorten en voedselrellen zich verder uitbreiden.

Op 28 april riepen EU-lidstaten België, Frankrijk, Duitsland, Polen en Estland in de VN-Veiligheidsraad op om meer aandacht te besteden aan de verscherpte crisis in Venezuela, de destabiliserende effecten van deze crisis voor de omringende landen én de diepgaande humanitaire consequenties.¹ Als organisaties die nauw betrokken zijn bij de situatie in het land en zich inzetten voor het welzijn van de Venezolaanse bevolking verzoeken we u om samen met uw EU-collega's zich in te zetten voor het vergroten van de humanitaire ruimte in Venezuela. De politieke polarisatie in het land zelf en de sancties tegen het autoritaire regime van president Maduro kunnen geen excuus zijn om niet in actie te komen. Immers, de sancties zijn gericht tegen individuele leden van het regime en zouden humanitaire actie voor de getroffen bevolking niet in de weg moeten staan.

Dubbel getroffen

De COVID-19 crisis treft de Venezolanen dubbel.² De economie van het land was immers al ver voor het uitbreken van de epidemie volkomen stilgevallen. Dit heeft de twee na grootste vluchtelingencrisis ter wereld veroorzaakt. Inmiddels zijn al 5 miljoen Venezolanen hun land ontvlucht. Rond de 1.8 miljoen mensen zijn naar buurland Colombia gegaan en de rest is doorgereisd naar onder meer Ecuador,

¹ <https://onu.delegfrance.org/Venezuela-EU-members-of-the-Security-Council-call-for-the-depoliticization-of>

² <https://spectator.clingendael.org/en/publication/covid-19-measures-latin-america-affect-venezuelans-twice>

Peru, Brazilië en Chili. Veel van hen maakten de reis te voet. Op Curaçao en Aruba verblijven nu al 50.000 vluchtelingen uit Venezuela.

Vanaf half maart zijn vanwege de COVID 19 pandemie buurlanden overgegaan tot een lockdown en hebben daarbij hun grenzen gesloten. Colombia deed dit zelfs van de ene op de andere dag. Venezolaanse vluchtelingen die hun dagelijkse bestaan bij elkaar zochten in de informele sector werden hierdoor per onmiddellijk van inkomsten uitgesloten. Daarnaast konden ze – doordat ze niet zijn opgenomen in de formele systemen van de landen – ook geen aanspraak maken op ondersteuning of toegang tot het gezondheidssysteem. Vele Venezolanen kwamen op straat te staan en leven inmiddels in mensonterende omstandigheden. Anderen sluiten zich aan bij de welig tierende criminele bendes in de regio, en verergeren daarmee de precare veiligheidssituatie van de vluchtelingen en plaatselijke bevolking. Terug naar Venezuela gaan is door de gesloten grens alleen mogelijk via illegale sluiproutes die vaak worden beheerst door (Colombiaanse) gewapende groepen. De Venezolaanse vluchtelingen vallen letterlijk tussen wal en schip, terwijl ze toch al tot de meest kwetsbare groep behoren. Met name vrouwen en kinderen lopen gevaar slachtoffer te worden van uitbuiting door gedwongen prostitutie en mensenhandel

Gezondheidssysteem ingestort in Venezuela

Volgens officiële data van de Venezolaanse overheid is het aantal COVID-19 besmettingen de laagste van het hele continent. Begin mei stond de teller op 367 besmettingen. Echter, de kans is groot dat dit geen reëel beeld is doordat er weinig getest wordt. Een bezoek van een groep van speciale VN-rapporteurs bevestigt dat het gezondheidssysteem in Venezuela is ingestort.³ Vele ziekenhuizen kunnen nauwelijks nog functioneren door het gebrek aan stromend water en elektriciteit. Er is een gebrek aan medisch materieel, beschermende kleding en medicijnen.

Het WFP schat in dat een derde van de bevolking in voedselonzekerheid verkeert. De hyperinflatie en de extreem stijgende werkloosheid zorgen ervoor dat velen Venezolanen al voor de pandemie door het bestaansminimum heen zakten. Onafhankelijke vakbonden geven aan dat het officiële minimumloon van 2 dollar per maand slechts genoeg is voor het kopen van anderhalve kilo meel. Berichten over plunderingen en rellen waarbij doden vallen komen steeds vaker voor. De klap veroorzaakt door COVID-19 kan de situatie in Venezuela en in de regio verder destabiliseren, in het bijzonder het toch al kwetsbare vredesproces in buurland Colombia. COVID-19 maakt daarnaast het houden van democratische en eerlijke verkiezingen in Venezuela nog moeilijker en heeft Maduro meer instrumenten gegeven om zijn autoritaire regime uit te breiden.

Als directe buur van Venezuela is het van belang dat Nederland een actieve speler is om een nog grotere humanitaire ramp te voorkomen. Nederland heeft hierin al goede initiatieven ontplooid zoals noodhulp voor Venezolaanse vluchtelingen in Colombia en kortlopende hulp in Venezuela zelf. Het is nu echter het moment om door te pakken en voor de korte termijn humanitaire hulp in Venezuela zelf mogelijk te maken.

³ <https://reliefweb.int/report/venezuela-bolivarian-republic/venezuela-must-offer-concrete-steps-end-humanitarian-crisis-say>

Wij hopen dat het bovenstaande voor u aanleiding is om met urgentie naar de situatie in Venezuela te kijken, en binnen uw budget naar ruimte wilt zoeken om de noodsituatie ter plekke te lenigen. Als nauw betrokken organisaties zijn we van harte bereid u desgewenst van specifieke informatie te voorzien over de actuele stand van zaken in het land. We staan daarnaast ook zeer open voor een gesprek met u of uw medewerkers om verder te spreken over dit schrijven.

Met vriendelijke groet,

Anneke Westerlaken
Voorzitter CNV Internationaal

Arian Buurman
Algemeen directeur SOS Kinderdorpen

Anna Timmerman
Algemeen directeur PAX

Kees Zevenbergen
CEO Cordaid

Thijs Berman
Executive director NIMD

Monique van 't Hek
Directeur Plan International

C.c.

- Commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking tweede kamer
- MEP's Mevr. Piri, Mevr. Rafaela, Mevr. Strik, Mevr. de Lange, Mevr. Schreinemacher
- Nederlandse Ambassade in Caracas
- Nederlandse Ambassade in Bogotá

